

DELTA FALANKS

(Olgu Sunusu)

Mehmet ÇAKMAK *
Ünsal DOMANIÇ *
Ömer TAŞER **

ÖZET

Çok nadir görülen bir delta falanks olgusu klinik ve radyolojik özellikleri ve cerrahi tedavisinden alınan sonuç ile birlikte

Delta falanksın parmaklarda çeşitli angulasyonlara yol açabileceği, ancak bizim olgumuzda olduğu gibi, her iki el başparmağında valgus deformitesine yol açan bir delta falanks olgusuna literatürde rastlanmadığı vurgulandı.

GİRİŞ:

Delta Falanks epifiz ile aksesuar distal kemikleşme çekirdeğini birleştiren ve yay şeklinse olan bir epifiz anomalisi sonucu oluşur (4,5).

İlk defa 1964 yılında JONES tarafından "Delta Phalanx" olarak adlandırılan bu deformite oldukça seyrek görülür, genellikle başparmağın proksimal falanksını tutar, ancak diğer parmakların proksimal falankslarını ve orta falankslarını, olgular da bildirilmiştir (1,2,3,4). Böyle bir falanksta, sadece dış tarafta büyüme olacağı için giderek angulasyon gelişir.

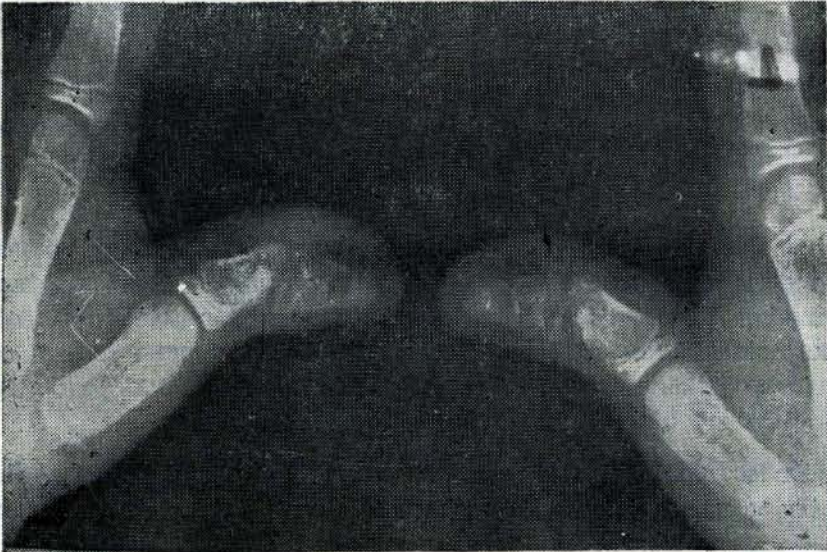
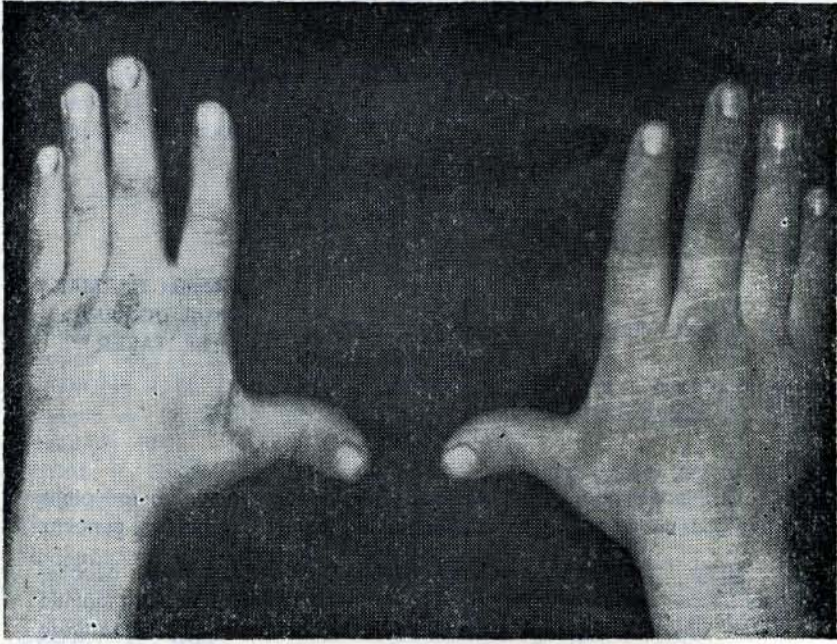
Delta falanksa bağlı çeşitli angulasyonlar oluşabilir, fakat her iki başparmakta bilateral ve simetrik olarak valgus deformitesine

* İ. Ü. İst. Tıp Fak. Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı Uzman Asistanı

** İ. Ü. İst. Tıp Fak. Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı Asistanı

yol açan

Bu nedenle bu olgumuzu burada sunmayı uygun bulduk.



Resim : 1 a ve b — Her iki el başparmağındaki deformitenin klinik ve radyolojik görünümü.

OLGU TAKDİMİ :

A.A., 12 yaşında erkek hasta. Klin. Prot. No. 40669.

25.2.1979 yılında her iki elinde ve sağ ayağında şekil bozukluğu şikâyeti ile kliniğimize başvurdu. Hikâyesinde deformitenin doğuştan beri mevcut olduğu, ancak hiçbir tedavi görmediği saptandı. Aile ve akrabalarında benzer bir deformite olmadığı gibi, başka konjenital malformasyonların da bulunmadığı öğrenildi.

Her iki elde başparmak distal falanksın den itibaren dışa doğru 40° kadar açılanmış olduğu, metakarpofalangeal eklemden ve interfalangeal olduğu, elin ve da başka bir şekil bozukluğu olmadığı görüldü (Resim : 1

Başparmağın ince kavrama (pinch) fonksiyonu yetersizdi. İnce kavrama fonksiyonunu hasta, başparmağın pulpası yerine ancak başparmağın medial kenarını işaret parmağı pulpasına değdirerek yapabiliyordu. Bu nedenle ince cisimleri yakalamakta yordu. Diğer el ve parmak fonksiyonları normaldi. Hastanın mandan sağ ayağında hallux valgus deformitesi mevcuttu (Resim : 2a). Sistemik muayenelerde ve laboratuvar tetkiklerinde başka bir patolojiye rastlanmadı.



Resim : 2 a ve b — Her iki ayağın klinik ve radyolojik görünüşlerinde sağ

Her iki elin radyografilerinin tetkikinde, diğer parmaklarda hiçbir anomali görülmezken, başparmağın proksimal falanks büyüme

kıkırdağının düzensiz olduğu ve büyüme kırığında ossöz füzyon olduğu, ayrıca aynı falanksın distal ucunda fazladan bir büyüme kıkırdağı mediği ve kemik çapının yarısına kadar uzandığı görüldü (Resim : 1b). Proksimal falanksın eklem yüzü bu bozukluklara bağlı olarak 40° kadar laterale doğru devie idi gösteriyordu. Olgu delta falanks olarak değerlendirildi.

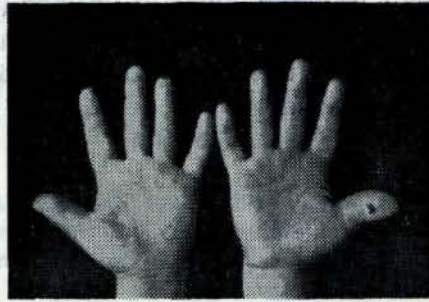
Sağ ayakta
proksimal falanksın büyüme kıkırdağı yarım teşekkül etmişti ve lateral yarısında ossöz füzyon mevcuttu üçgen şeklinde idi, eklem yüzü teşekkül etmemişti ve distal falanks laterale doğru



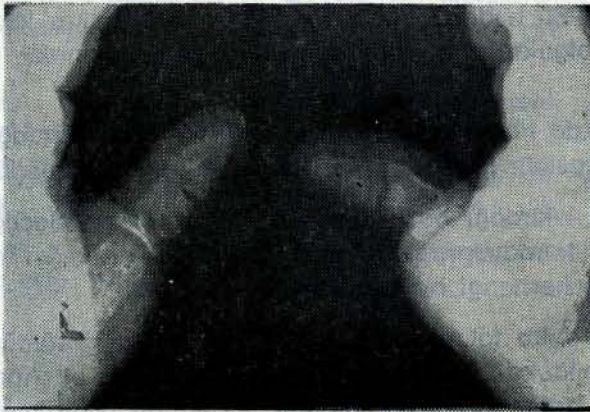
Resim : 3 — Sağ el baş parmağın closed wedge osteotomisi ile düzeltildikten sonraki görünümü.



(a)



(b)



(c)

Resim : 4 a, b ve c — Sağ el başparmaktaki deformite düzeltildikten 2 yıl sonra her iki elin klinik ve radyolojik görünümü.

5.3.1979 tarihinde sağ el başparmak dan yapılan kapalı Wedge osteotomis adet Kirschner teli daklarından kaynaklandığı me ihtimali düşünöldü ve diğere ele girişim yapılmadan önce sağ tarafın sonucunu alınması amacıyla 2 yıl beklenildi (Resim : 4 a, b, c).

Sağ taraftan iyi sonuç alınması ve nüks belirtisi görülmemesi üzerine 7.4.1981 tarihinde aynı işlem diğere ele de uygulandı. Aya deformitesi için cerrahi müdahaleye gerek görülmedi ve konservatif yöntemler uygulandı.

İlk müdahaleden 4 yıl sonra, hasta 16 yaşında iken yapılan muayenede her iki elin başparmağındaki deformitelerin tamamen düzelmiş olduğu, eklem hareketlerinin mal sınırlarda olduğu saptandı.

TARTIŞMA :

Bilindiği gibi, elde başparmağın fonksiyonları çok önemlidir. Başparmaktaki çok ufak bir deformite bile, elin fonksiyonlarını kötü yolda etkiler. Bizim olgumuzda da deformite oluşturduğu estetik kusur yanında fonksiyonel açıdan hastanın ince kavrama fonksiyonunu engelliyordu. Bu nedenle delta falanksı başparmakta lokalize olduğu bu tür olgularda cerrahi tedaviden kaçınılması gerektiğine inanıyoruz.

Olgumuzda her iki el başparmaktaki ve ayak parmağındaki gus deformitesinin delta falanksı bağılı olduğu düşünöldü.

Büyüme kıkırdağı bozukluklarının sistemik olabileceği düşünülerek, sistemik radyografik tarama yapılmışsa da diğere büyüme kıkırdaklarında herhangi bir bozukluk saptamadık.

Yayında delta falanksın seyrek olarak sindaktili, polidaktili, başparmak trifalanjsi, yarık el, Apert sendromu ve ayak deformiteleri ile birlikte görüldüğü bildirilmektedir (2,4, 6,7). Bu nedenle bizim olgumuzda delta falanksın her iki el başparmağında ve proksimal falankslarda yerleşim göstermesi yanında, diğere anomalilerden hiçbirinin görülmemesi, ayrıca sağ ayak birinci parmak proksimal falanksında yerleşim göstermesi ilginçtir.

Deformitenin

tedavi sonrası nüks olabileceği gözönünde tutulmalıdır, ancak üç senelik takibe rağmen biz olgumuzda nüks görmedik. Bu durum bizim olgumuzun adolesan yaşta olmasına bağlı olabilir.

SUMMARY

Delta Phalanx

A v

and radiological features as well its result obtained from the surgical treatment.

It is stressed that delta phalanx may give rise to various angulations in the digits yet, as is the case in our paper, o delta phalanx case, which leads to aralgus deformity in both thumbs was not encountered in the literature.

KAYNAKLAR

- 1 — COTTA, H., JAEGER, M.: Hochgradige numerische Variation der Fingerstrahlen und Störungen der laengendifferenzierung beider Haende und ihre operative Behandlung. Arch. Orthop. Unfall-Chir. 59 (1966) 12-23.
- 2 — JAEGER, M., REFIÖR, H. J.: The congeni tubuler bones of hand foot. Clin. Orthop. 81 (1971) 139-151.
- 3 — JONES, G. B.: Delta phalanx. J. Bone Joint Surg., 46-B (1964) 226-228.
- 4 — NIGST, H., BUCK-GRAMCKO, D., MILLESI, H.: Handchirurgie. Bd. 1, Allgemeines Wahloperationen; bearb. von J. L. Bircher. Georg Thieme Verlag, Stuttgart - New York, 1981.
- 5 — THEANDER, G., CARSTAM, N.: Longitudinally bracketed diaphysis. Ann. Radiol. 17 (1974) 355-360.
- 6 — WATSON, H. K., BOYES, J. H.: Congenital deformity of the digits - Delta phalanx. J. Bone Joint Surg., 49-A : (1967) 333-338.
- 7 — WOOD, V. E., FLATT, A. E.: Congenital triangular bones in the hand. J. Hand Surg., 2 (1977) 179-193.